

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชมุนีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Facebook : www.facebook.com/constitutionalcourt.thai
E-mail : pr_constitutionalcourt@gmail.com

ข่าวที่ ๙/๒๕๕๗

วันพุธที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

วันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญมีการพิจารณารรคคดีและมีผลการพิจารณาในคดีที่สำคัญ ดังนี้

๑. เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๒๖๘ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๓๔/๒๕๕๗)

คำร้องนี้ นายไพฑูรย์ นิติตะวัน สมาชิกวุฒิสภา และคณะ รวม ๒๘ คน ได้ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงเฉพาะตัว หรือไม่ เนื่องจากศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ อ.๙๙๒/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ อ.๓๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ระหว่าง นายถวิล เปลี่ยนศรี ผู้ฟ้องคดี กับนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า การโอนผู้ฟ้องคดีจากตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นการดำเนินการโดยมิได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายและมิได้อยู่ภายในขอบเขตของกฎหมาย ทั้งยังไม่เห็นเหตุผลรองรับที่มีอยู่จริงและอธิบายได้ จึงถือได้ว่าเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบอันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำพิพากษาให้เพิกถอนประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับคือ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษานัยมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ควรที่จะพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับสู่ตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ ภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา

ผู้ร้องเห็นว่า ปัจจัยสำคัญในการโอนนายถวิล เปลี่ยนศรี พ้นจากการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เชื่อได้ว่าเป็นความประสงค์ที่จะให้ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่พลตำรวจเอก วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี ดำรงอยู่ในขณะนั้นว่างลง เพื่อแต่งตั้งให้บุคคลอื่นดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทน โดยปรากฏพฤติการณ์ที่ได้เป็นไปได้ไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน แต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ตนเองและเครือข่ายติดต่อจนพรรคเพื่อไทยที่ผู้ถูกร้องสังกัดอยู่ จึงเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นนายกรัฐมนตรีเข้าไปแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ในการแต่งตั้งหรือโอนข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง และเป็นการให้ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมืองพ้นจากตำแหน่ง โดยมีใช่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภาและมิได้เป็นไปตามที่

กฎหมายบัญญัติ อันเป็นการกระทำต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๒) และ (๓) อย่างชัดเจน มีผลทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลง เฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗)

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว กรณีตามคำร้องเป็นการขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ ประกอบมาตรา ๑๘๒ วรรคสาม ที่บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพผู้นั้น สิ้นสุดลงหรือไม่ โดยให้นำบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุด ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีว่ามีกรกระทำอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) หรือไม่ และเมื่อคำร้องนี้มีสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภาและ ประธานวุฒิสภาได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีจึงอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ นายกรัฐมนตรีชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับสำเนาคำร้อง

๒. เรื่อง ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง ในฐานะส่วนตัว และฐานะผู้อำนวยการ ศูนย์รักษาความสงบ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับพวกรวม ๕๔ คน (ผู้ถูกร้อง) กระทำการเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๕๗)

คำร้องนี้ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องได้จัดให้มีการชุมนุมเพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัติ นิรโทษกรรม แม้ต่อมาร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา แต่ผู้ถูกร้องทั้งหมดไม่ได้ยุติ การชุมนุมกลับสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติม และบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อให้ประชาชนเข้าร่วมการชุมนุมต่อไป และ จัดตั้งคณะบุคคลที่เรียกชื่อกลุ่มตนเองว่า “คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็น ประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” หรือ “กปปส.” ได้ยกระดับการชุมนุม โดยประกาศกำหนดเป้าหมายของการชุมนุมต่อไปว่าต้องการขับไล่ระบอบทักษิณและล้มล้างอำนาจฝ่ายบริหาร โดยผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องกระทำการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ (๑) ผู้ถูกร้องได้ร่วมกันจัดให้มีการชุมนุมขับไล่ โคนล้มรัฐบาลโดยผู้ถูกร้องที่ ๑ กับพวกได้สลับกันขึ้นเวทีปราศรัยขับไล่รัฐบาลและทำการปฏิรูปการปกครอง ประเทศใหม่ และจะทำการจัดตั้งรัฐบาลของประชาชน สภาของประชาชน และศาลประชาชน (๒) การปิดเส้นทางการจราจร รวมทั้งมีการชุมนุมกระจายไปยังเส้นทางต่าง ๆ (๓) การบุกยึดและปิดล้อม สถานที่ต่าง ๆ (๔) การขัดขวางการเลือกตั้ง (๕) การปิดกรุงเทพมหานคร (๖) การฝ่าฝืนการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และ (๗) การใช้กำลังประทุษร้ายและกระทำความ ผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหลายประการ ผู้ร้องเห็นว่า แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ แต่การชุมนุมในที่สาธารณะจะต้องไม่ กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และมีได้หมายความว่าประชาชน จะสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพโดยปราศจากขอบเขต หรือไปละเมิดต่อสิทธิของประชาชนผู้อื่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องไม่ใช่เสรีภาพดังกล่าวถึงขั้นละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง เพราะกฎหมายที่ตราออกมา ใช้บังคับต่อประชาชนทุกคนย่อมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดระเบียบและรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้น การอ้างว่ามีเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แต่มีการกระทำอันละเมิดต่อกฎหมาย

จะถือว่าเป็นการชุมนุมโดยสงบหาได้ไม่ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการชุมนุมที่ไม่สงบ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และเป็นกรกระทำเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ และขอให้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเลิกกระทำการดังกล่าว และการกระทำอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน อันเป็นการกระทำเพื่อนำไปสู่การล้มล้างรัฐบาล ล้มล้างรัฐธรรมนูญและการปกครอง และเป็นกรกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิใช่เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องที่ผู้ร้องกล่าวอ้างการกระทำของผู้ถูกร้อง ที่เกี่ยวกับการปิดเส้นทางการจราจร และจัดการชุมนุมในลักษณะดาวกระจายไปตามเส้นทางต่าง ๆ การนำกลุ่มผู้ชุมนุมเข้ายึดพื้นที่ของหน่วยงานราชการเพื่อมิให้ข้าราชการเข้าทำงาน การปิดล้อมสถานที่รับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและปิดล้อมหน่วยเลือกตั้งเพื่อขัดขวางมิให้มีการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การทำร้ายร่างกายประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งการสะสมอาวุธปืนและวัตถุระเบิดและอาวุธอื่น ๆ โดยมีการพกวาไปตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ แล้ว เห็นว่า เป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องกระทำการที่เป็นความผิดทางอาญาและกฎหมายฉบับต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องและผู้ซึ่งต้องรับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น และได้มีการดำเนินการจนกระทั่งศาลอาญาได้ออกหมายจับผู้ถูกร้องจำนวนหนึ่งไว้แล้ว กรณีตามคำร้องจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ได้ และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเอกฉันท์สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย